

2020. november 19. | 47. szám

hvg

790 Ft | Éves előfizetőknek: 635 Ft

Bedőlt már az egészségügy?

INTERJÚK:

Spiró György

Munk Veronika

Gémesi György

Jonas Jonasson

TREND

Egyetemek mérlegen

Fidesz-alapítvány milliárdos költései

Tóta W.: emlékmű a vírus áldozatainak

TOP 500

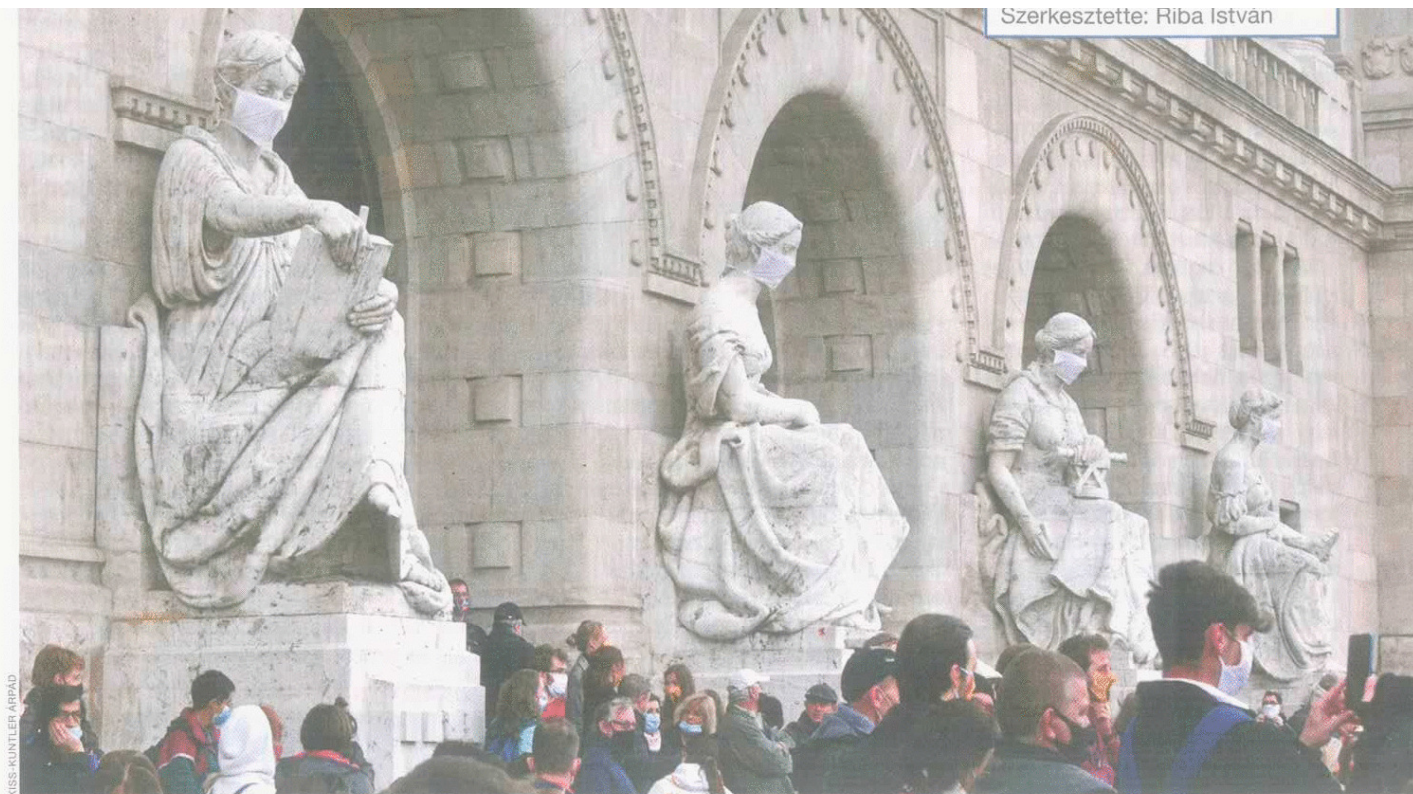
Profitbajnok cégek

ELJÁTSZOTT JOGÁLLAM

Alkotmányos ámokfutás és vétó Európának

Szerkesztette: Riba Istvan

MISS-KUNTNER ÁRPÁD

FELSŐOKTATÁS | JÁRVÁNY | TÁVOKTATÁS

Felhőben járva

Teljesen online oktatásra és számonkérésre kellett átállniuk az egyetemeknek a járvány miatt. Az oktatók ugyanakkor lehetőséget is látnak ebben a számonkérés tartalmának átalakítására.

Tavasszal egyik pillanatról a másikra kellett átállni online oktatásra minden egyetemen, és ez tulajdonképpen szinte zökkenőmentesen meg is történt mindenütt. A mostani, november 11-ei átállás pedig már szinte rutimból ment, sőt az aggasztó esetek miatt több felsőoktatási intézmény – például a Miskolci Egyetem vagy a Debreceni Egyetem egyes karai – már a miniszterelnöki bejelentést megelőzve visszatért a távoktatásra.

A felsőoktatásban végül is nem annyira idegen egy-egy online előadás, az eszközrendszer is megvan a távoktatáshoz mindkét (oktatói és hallgatói) részről, és a platformok is adóttak. A Budapesti Gazdasági Egyetem dékánja emlékeztette lapunkat, hogy náluk több éve foglalkoznak online módszertannal és tananyagokkal – ebben az értelemben az intézmény és maguk az oktatók is felkészültek voltak már tavasszal a hirtelen váltásra. Ennek ellenére sok munkát, innovációt és

az intézmény és maguk az oktatók is felkészültek voltak

kitartást, elkötelezettséget kívánt az átállás mind az oktatóktól, mind az oktatást támogató kollégáktól – tette hozzá Csillag Sára.

E tapasztalatok alapján, de arra is figyelve, hogy nem minden foglalkozás működik jól online, ősszel hibrid formában kezdődött az oktatás a BGE-n: az előadások előre rögzített módon voltak hallgathatók, a szemináriumokat, gyakorlatokat jelenléti formában tartották meg. „Látszik, hogy a több száz fős előadásoknak jó alternatívájuk lehet az online, a hallgatói igényeknek megfelelően rugalmas előadás, de a kiscsoportos, személyes tudásátadásra vagy közös tanulásra épülő gyakorlatokat csak bizonyos tárgyaknál válthatja ki valójában az online oktatás” – mondta még októberben lapunknak a dékán.

Amíg a kormány el nem rendelte az egyetemek újbóli bezárását, minden intézménynek vagy a saját járványügyi testülete, vagy az egyetemi vezetése döntött a speciális helyi szabályzatokról. A Budapesti

Trend |

Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen elsősorban jelenléti oktatás működött november 11-éig, de szigorú járványügyi szabályokkal. A Pécsi Tudományegyetem hallgatói alapvetően szintén jelenléti oktatás kereteiben kezdték meg a tanulmányaikat a 2020/2021-es tanévben, azonban ahol szükséges volt – például a nagy létszámú előadásoknál, illetve a beutazni nem tudó külföldi hallgatók számára –, különböző digitális lehetőségeket kínáltak már akkor is. A Corvinson szeptembertől kezdve már csak a maximum 40 fős kurzusok voltak megtarthatók személyes részvétellel, az ennél nagyobb létszámú órák lebonyolítására a tanév kezdetétől online került sor. A több mint 200 főnek szóló előadásokat az egyetemi stúdióban előre felvették, ezeket az egyetem saját keretrendszerén érték el a hallgatók eddig is.

Az online átállás után – de már a hibrid oktatásban is – az egyik legérdekesebb kérdés mindenütt

ASSZONYI ESZTER

a számonkérés megoldása volt, amit teljesen át kellett gondolniuk az intézményeknek. Amíg lehetett, a legtöbb egyetem az online mellett még offline módon is szervezett számonkéréseket. A Műegyetemen erről a karok döntöttek, illetve a hallgatók és az oktatók egészségi állapotának volt a függvénye. A Corvinson inkább a jelenléti formát preferálták, természetesen az egészségügyi intézkedésekre fokozottan figyelve. Pécsen is volt offline számonkérés

Egyetemi online óra. Mindenre felkészülve

november 11-éig, de szóbeli vizsgára lehetőséget teremtettek videokonferencián is.

Az ELTE járványügyi testülete október végén külön, a korábbi járványügyi szabályokat leíró dokumentum kiegészítéseként jelentette meg a számonkérésre vonatkozó szabályait. Ebben többek között leszögezi, hogy „a hibrid oktatás során kialakított gyakorlati párhuzamosan indokolt megteremteni a hibrid vizsgázás jogi kereteit is”. Maradt tehát a hagyományos vizsgázás személyes jelenléttel, de teljesen online módon is lebonyolíthatónak tartotta az egyetem: akár úgy, hogy az oktató és a hallgató egyidejűleg van jelen az online térben (szóbeli és írásbeli vizsga esetén is), akár úgy, hogy az időbeliség elkülönül. A szabályzat szerint mindenkinek lehetővé kell tenni korábban is az online vizsga lehetőségét. A részletes szabályozás arra is kitért, hogy a vizsgáztatónak a szóban bement érdemjegyet még a vizsga során

rögzítenie kell a Neptun-rendszerben, hogy a hallgató kifogást tehesen még a vizsga alatt.

A számonkérés új formái nem pusztán azt jelentik, hogy ezentúl a szóbeli feleletek, a zárthelyik „átköltöznek a netre”, a tartalmukat is újra kell gondolni. Mindez a Szegedi Egyetem TTK dékánja, Horváth Dezső szerint a járványhelyzet kifejezetten pozitív hozadéka. „Eddig nálam is a dolgozatokban a kérdések egy része definíció volt, ez online feleslegessé válik, hiszen megnézi a diák egy kattintással a neten. Maradtak az esszékérdések. Nincs ezentúl alibi »bemagolom a definíciót«. Most már nem adok részpontot, ha a diák beír egy egyenletet. Használja azt! Szerintem ez nagyon jó irány, korábban is próbálgattuk, de a járvány miatt most rákényszerülünk.”

Orbán Viktor november 9-ei bejelentése értelmében november 11-étől minden felsőoktatási intézmény és annak kollégiumai kény-

telenek voltak bezárni, az oktatás 100 százalékban átalakult digitális távoktatássá. Van, ahol már 11-én megkezdődött a távoktatás, másutt (például a BME-n „a teljes körű távolléti oktatásra történő átállás előkészítése, valamint a kollégiumokból való kiköltözés zavartalan biztosítása érdekében”) néhány napos rendkívüli szünetet rendeltek el, és november 16-ától folytatódik a félév, immár kizárólag online. A tanév rendje változatlan marad mindenütt, az órákat is igyekeznek a meghirdetett időpontban megtartani a neten, a számonkérések, vizsgák is online zajlanak ezentúl.

A részletes szabályokat lapzártánkig még nem dolgozták ki az egyetemek, de napokon belül közzéteszik. A kollégiumokból minden hallgatónak ki kellett költöznie november 11-éig, illetve van, ahol kaptak rá még néhány napot. Vannak bizonyos kivételek is, Pécsen például „a külföldi hallgatók és rektori méltányosság alapján magyar

a tanév rendje változatlan marad mindenütt

hallgatók számára az egyetem korlátozott számban férőhelyet biztosít”. Sőt a Magyar Közlönyben megjelent részletes rendeletről is is kiderült, hogy a rektorok kérvényezhetik Palkovics Lászlónál akár a jelenlétiégyes oktatás fenntartását is. Volt, ahol éltek is ezzel: a SOTE-n bizonyos gyakorlati képzések továbbra is offline történhetnek, és valószínűleg az államvizsga és a gyakorlati vizsgák is jelenléthez kötöttek maradnak.

Csillag Sára szerint a jövő mindenképpen a rugalmas és hibrid oktatásé, amiben egyszerre van jelen az aszinkron oktatás és a személyes, személyre szabott kiscsoportos fejlesztés. Az is fontos – teszi hozzá –, hogy ebben a hibrid térben az egyetemi oktató szerepe is változik: rugalmasságra, új készségekre, képességekre és szemléletre lehet szükség. Ugyanakkor a hallgatókra is egyre nagyobb felelősség hárul a saját tanulásuk menedzselésében. ■ BALLA ISTVÁN